

Deze maand bestuderen we fragmenten uit president Ikeda's lezing 'Het verminderen van karmische vergelding' uit de lezingenreeks 'Leren van de Gosho: de hoopvolle geschriften van Nichiren Daishonin'

Actie is de essentie van een echte beoefenaar van het Nichiren Boeddhisme - ons eigen karma veranderen en anderen helpen hetzelfde te doen¹

In de 'Nirwana Soetra' wordt het beginsel van het verminderen van karmische vergelding uitgelegd. Als ons zware karma uit het verleden in dit leven niet wordt goedge maakt, moeten we in de toekomst helse lijden, maar als we in dit leven uitzonderlijk grote problemen ervaren [omwille van de Lotus Soetra], zal het helse lijden direct verdwijnen. En als we sterven, zullen we de voorspoed van de menselijke en hemelse werelden ontvangen en ook die van de drie voertuigen en het ene voertuig. Bodhisattva Nooit Kleinerend werd niet zonder reden uitgescholden, belasterd, gestenigd en met stokken geslagen. Waarschijnlijk had hij in het verleden de correcte leer belasterd. De woorden "na het uitwissen van zijn zonden" geven aan dat bodhisattva Nooit Kleinerend, doordat hij werd vervolgd, zijn zonden uit vorige levens kon uitwissen. (Dit is mijn eerste opmerking.) (GND-1, 35)

Iemand kan misschien wel de Lotus Soetra foutloos reciteren, maar het is veel moeilijker om ernaar te handelen. In het hoofdstuk 'Parabels' staat: "Als deze persoon (...) degenen ziet die deze soetra lezen, reciteren, overschrijven, aannemen en erin geloven, maar hen zou verachten, haten, benijden of een wrok tegen hen zou koesteren (...)." In het hoofdstuk 'De leraar van de Wet' staat: "Aangezien er zelfs op het moment dat de Aldus Gekomene in de wereld is zoveel haat en jaloezie tegen deze soetra bestaat, hoeveel erger zal het dan wel niet zijn na zijn overlijden?" In het hoofdstuk 'Aansporing tot toewijding' staat: "Vele onwetende mensen zullen ons met zwaarden en stokken aanvallen (...). Keer op keer zullen we worden verbannen." In het hoofdstuk 'Vreedzame beoefeningen' staat: "Ze [de Lotus Soetra] zal veel vijandschap in de wereld ondervinden en het zal moeilijk zijn om in haar te geloven."

Hoewel deze citaten uit de soetra de voorspellingen van de Boeddha zijn, is er geen verwijzing naar het moment waarop deze vervolgingen zullen plaatsvinden. In het verleden lazen bodhisattva Nooit Kleinerend en de monnik Besef van Deugdzaamheid deze passages en handelden ernaar. Maar afgezien van de tweeduizend jaar van het Eerste en het Middelste Tijdperk van de Wet schijnt nu, in het Laatste Tijdperk, in heel Japan alleen Nichiren dit te doen. In mijn huidige situatie kan ik me heel goed indenken hoe bedroefd volgelingen, verwanten, leerlingen en lekengelovigen vroeger moeten zijn geweest, toen kwaadaardige koningen zoveel van hun wijze monniken vervolgden. Nichiren heeft nu de Lotus Soetra in haar geheel gelezen en ernaar geleefd. Zelfs één enkele zinsnede of dichtregel geeft iemand de zekerheid van verlichting; hoeveel meer zeker is mijn verlichting dan niet, want ik heb de hele soetra gelezen. Ik heb meer vertrouwen dan ooit tevoren. Al klink ik misschien aanmatigend, het is mijn vurigste wens om de veiligheid en vrede van het hele land te realiseren. Maar in een tijd waarin niemand naar mij luistert, ligt dit niet in mijn macht. Ik besluit deze brief nu om hem kort te houden. (GND-1, 35-36)

¹ SGI Nieuwsbrief 7595.

In deze lezing bestuderen we ‘Het verminderen van karmische vergelding’. Het is een brief die Nichiren Daishonin in oktober 1271 schreef, midden in de turbulente periode na de ‘Vervolging te Tatsunokuchi’ en in aanloop naar zijn Verbanning naar Sado.² Waarom was het zijn karma om zulke zware vervolgingen te ondergaan? In deze brief wordt de betekenis van problemen en hindernissen verduidelijkt die de beoefenaars van de Lotus Soetra zullen ondergaan. Tegelijkertijd legt hij het beginsel uit van het veranderen van je karma of lot, dat de kern van het Nichiren Boeddhisme is. (...)

In de Soetra wordt het beginsel van het verminderen van karmische vergelding uitgelegd. Als ons karma uit het verleden in dit leven niet wordt goedgeemaakt, moeten we in de toekomst hells lijden, maar als we in dit leven uitzonderlijk grote problemen ervaren [omwille van de Lotus Soetra], zal het helse lijden direct verdwijnen. En als we sterven, zullen we de voorspoed van de menselijke en hemelse werelden ontvangen en ook die van de drie voertuigen [de levensstaten kennis, realisatie en bodhisattva] en het ene voertuig [boedddhaschap]. (GND-1, 35)

In dit geschrift zien we de verheven levensstaat van de Daishonin om grote moeilijkheden te beschouwen als een kans om boedddhaschap te bereiken. Hij legt de universele waarheid uit die zowel voor het boeddhisme als het menselijk bestaan geldt: moeilijkheden zijn onderdeel van het leven, en zegt dat we ons daardoor niet van de wijs moeten laten brengen. Zijn instelling wordt in de volgende woorden uitgedrukt: “Er zullen zich moeilijkheden voordoen, en deze moeten we beschouwen als [vrede en comfort].”³ (...) Grote problemen tegenkomen omwille van de Lotus Soetra is het pad dat direct naar boedddhaschap leidt. Daarom hoeven we nergens bang voor te zijn. Er is geen grotere reden tot vreugde. Dit was ongetwijfeld de levensstaat van de Daishonin na de Vervolging te Tatsunokuchi. (...) Zoals blijkt uit zijn woorden: “Ik heb zelfs de Vervolging te Tatsunokuchi overleefd.” (GZ, 843),⁴ liet de Daishonin de levensstaat van een leeuwenkoning zien, die alle duivelse functies overwint en zijn leven wijdt aan de gelofte om alle mensen naar verlichting te leiden. (...) In die tijd haastten een of meer volgelingen uit Shimosa zich naar de Daishonin, bezorgd om zijn veiligheid. Deze brief werd geschreven in antwoord op hun oprechte acties. De brief is gedateerd op 5 oktober 1271 en is gericht aan Ota Jomyo, Soya Kyoshin en Dharma-brug Kimbara.⁵ (...)

² De Vervolging te Tatsunokuchi en de Verbanning naar Sado: op 12 september 1271 werd Nichiren Daishonin door de autoriteiten gearresteerd en meegenomen naar een plaats genaamd Tatsunokuchi aan de rand van Kamakura, waar zij hem onder dekking van de nacht trachtten te doden. Toen de poging om hem te doden mislukte, werd hij vastgehouden in de verblijfplaats van de plaatsvervangend politiefunctionaris van Sado, Homma Rokuro Saemon, in Echi (de huidige prefectuur Kanagawa). Na ongeveer een maand, waarin de regering overlegde wat zij met hem zou gaan doen, werd hij verbannen naar het eiland Sado, wat neerkwam op een doodsvonnis. Maar toen de voorspellingen van de Daishonin van binnenlandse strijd en invasie van buitenaf uitkwamen, verleende de regering hem in maart 1274 gratie en keerde de Daishonin terug naar Kamakura.

³ Nichiren Daishonin, ‘Verslag van de mondeling overgeleverde leerstellingen’ (OTT, 115).

⁴ *Okō kikigaki*, ‘De opgetekende leerstellingen’ (niet opgenomen in WND-1 en 2).

⁵ Ota Jomyo, Soya Kyoshin en Dharma-brug Kimbara (ook uitgesproken als Kanahara) waren alle drie volgelingen van Nichiren Daishonin en woonden in de provincie Shimosa. ‘Dharma-brug’ was een titel die in het midden van de 9^e eeuw werd ingesteld als een officiële functie voor priesters, maar later werd het gewoon een eretitel.

De betekenis van moeilijkheden

In ‘Het verminderen van karmische vergelding’ legt de Daishonin vanuit drie verschillende invalshoeken de betekenis uit van de grote moeilijkheden die hij en zijn volgelingen ondervinden. Ten eerste presenteert hij het beginsel van het verminderen van karmische vergelding. Hij legt uit dat de zware vervolgingen die zij op dat moment meemaken, een geweldige kans zijn om hun karma te veranderen. Ten tweede haalt hij voorbeelden uit het verleden aan om duidelijk te maken dat degenen die de correcte leer van het boeddhisme verspreiden, onvermijdelijk vervolgd zullen worden (GND-1, 35).⁶ (...) Ten derde haalt de Daishonin verschillende soetra-passages aan om aan te tonen dat hij hevig wordt aangevallen vanwege het verspreiden van de Wet, betekent dat hij de Lotus Soetra heeft gelezen en in zijn leven in praktijk heeft gebracht; waarmee hij suggereert dat hij zelf de beoefenaar van de Lotus Soetra in het Laatste Tijdperk is. Zoals dit laat zien, probeert de Daishonin in dit geschrift vooral het belang te verduidelijken van het ondervinden van vervolging als beoefenaar van de Mystieke Wet. Ook probeert hij antwoord te geven op de vragen van zijn volgelingen; die zich afvroegen waarom ze tijdens hun beoefening moeilijkheden zouden tegenkomen. (...)

Deze brief kan worden gezien als het antwoord op de fundamentele vraag waarom moeilijkheden een onvermijdelijk onderdeel zijn van het menselijk leven. De kern van de Daishonins boodschap komt neer op het volgende: “Er zullen zich moeilijkheden voordoen, en deze moeten we beschouwen als [vrede en comfort].” (Vgl. OTT, 115) Pas als we een hindernis hebben overwonnen, kunnen we werkelijk een gevoel van vrede en comfort ervaren. Daarentegen zal zo’n staat van zijn voor altijd buiten bereik blijven van degenen die moeilijkheden uit de weg gaan en proberen te vluchten voor uitdagingen. Er bestaat niet zoiets als een leven zonder moeilijkheden. We maken tegenspoed mee juist zodat we echte innerlijke vrede kunnen bereiken. Maar als we ons niet bewust zijn van de innerlijke kracht die we bezitten om moeilijkheden te doorstaan, komen we in een situatie terecht waarin de ene moeilijkheid de andere oproept en we uiteindelijk bezwijken onder hun gewicht. (...)

Het beginsel van het verminderen van karmische vergelding komt uit de ‘Nirwana Soetra’.⁷ De Chinese karakters van dit begrip betekenen letterlijk ‘het zware transformeren en het lichter ontvangen’. De gangbare opvatting over karma in de tijd van de Daishonin was dat als iemand in vorige levens zulke zware negatieve oorzaken had opgebouwd, dat het onmogelijk was om die in dit leven volledig uit te wissen, hij of zij dan pas na hels lijden in toekomstige levens die vergelding zou kunnen beëindigen. Het beginsel van het verminderen van karmische vergelding, zoals de Daishonin dat onderwees, stelde echter dat iemand zelfs het zwaarste negatieve karma uit vorige levens kon

⁶ De Daishonin schrijft: “De vijftientig leraren die de boeddhistische leerstellingen verkondigden, waren — met uitzondering van Boeddha Shakyamuni — allemaal tijdelijke verschijningsvormen van boeddha’s of grote bodhisattva’s van wie de komst was voorspeld. Van hen werd de veertiende, bodhisattva Aryadeva, gedood door een niet-boeddhist en de vijftiengste, de eerbiedwaardige Aryasimha, werd onthoofd door koning Damira. Ook Boeddha Mitra en bodhisattva Nagarjuna ondergingen vele vervolgingen. Anderen verspreidden het boeddhisme echter onder de bescherming van devote koningen zonder dat ze werden vervolgd. Dit kan zo zijn omdat er in de wereld goede en slechte landen bestaan en twee manieren van verspreiding, *shoju* en *shakubuku*. Zelfs in het Eerste en het Middelste Tijdperk van de Wet was dit zo, net als in India, het centrum van het boeddhisme. Nu is het Laatste Tijdperk van de Wet aangebroken en dit land ligt ver van India vandaan. Daarom verwachtte ik al dat dit soort dingen zouden gebeuren; ik heb eenvoudigweg op het onvermijdelijke zitten wachten. (Dit is mijn tweede opmerking.)” (GND-1, 35)

⁷ ‘Nirwana Soetra’, deel 29.

uitwissen door in dit leven een lichtere vorm van vergelding te ondergaan. (...) Er worden twee belangrijke punten over het verminderen van karmische vergelding benadrukt in dit geschrift. Het eerste punt is de verklaring van de Daishonin dat “het helse lijden direct zal verdwijnen” (GND-1, 35). Wat hij hiermee zegt, is dat zelfs het soort zware karma dat leidt tot een helse vergelding onmiddellijk, op dit moment kan worden uitgewist - niet geleidelijk ergens in de verre toekomst. Dit is mogelijk door het beginsel van het onderling in elkaar voorkomen van de Tien Levensstaten. (...) Net zoals de talloze sterren aan de hemel verdwijnen zodra de zon opkomt, kan de onpeilbare hoeveelheid negatief karma in ons leven verdwijnen wanneer we de levensstaat van boedddhaschap naar buiten brengen. Daarmee komen we bij het tweede punt - een heel belangrijk punt: het verminderen van karmische vergelding is ook de poort naar het bereiken van boedddhaschap in dit leven. In dit geschrift zegt de Daishonin:

Het helse lijden zal direct verdwijnen. En als we sterven, zullen we de voorspoed van de menselijke en hemelse werelden [de levensstaten van menselijkheid en relatief geluk] ontvangen en ook die van de drie voertuigen [de levensstaten van kennis, realisatie en bodhisattva] en het ene voertuig [de levensstaat van boedddhaschap]. (GND-1, 35)

De “voorspoed van het ene voertuig” staat voor de voorspoed van het bereiken van boedddhaschap. Het verminderen van onze karmische vergelding is niet simpelweg het vereffenen van onze karmische schuld; het betekent een fundamentele verandering in ons leven, waarbij we een einde maken aan de negatieve vicieuze cirkel van lijden en illusie en een nieuw positief pad van geluk inslaan. (...) In het Nichiren Boeddhisme is de leer van het verminderen van karmische vergelding niets anders dan het beginsel dat ons helpt om ons leven nú meteen, op dit moment, hier en nu, - gewoon zoals we zijn - op het pad naar geluk te brengen. Ook het veranderen van karma is niets anders dan het veranderen van onze innerlijke tendensen die ons gevangen houden in negativiteit en ongeluk, en onszelf stevig op een positief pad zetten. Daarom is het moment waarop we deze innerlijke strijd voeren van essentieel belang. (...) Ons heden is het resultaat of gevolg van onze oorzaken uit het verleden. Tegelijkertijd wordt het heden zelf de oorzaak die onze toekomst vormt. (...) Want precies op dit ogenblik kunnen we, met onze vastberadenheid en actie, onze toekomst creëren. (...)

Bodhisattva Nooit Kleinerend werd niet zonder reden uitgescholden, belasterd, gestenigd en met stokken geslagen. Waarschijnlijk had hij in het verleden de correcte leer belasterd. De woorden “na het uitwissen van zijn zonden” geven aan dat bodhisattva Nooit Kleinerend, doordat hij werd vervolgd, zijn zonden uit vorige levens kon uitwissen. (Dit is mijn eerste opmerking.) (GND-1, 35)

Vervolgens haalt Nichiren Daishonin het voorbeeld aan van bodhisattva Nooit Kleinerend die voorkomt in het (20e) hoofdstuk ‘Nooit Kleinerend’ van de Lotus Soetra, dat naar hem is genoemd. De Daishonin legt uit dat de woorden “na het uitwissen van zijn zonden” (LS20, 270) verwijzen naar het beginsel van het verminderen van karmische vergelding en het veranderen van ons karma. (...) Hoewel bodhisattva Nooit Kleinerend moeilijkheden onderging doordat hij de correcte leer beoefende, overwon hij die moeilijkheden en ging toch door met zijn beoefening. Hierdoor verkreeg hij de voorspoed dat zijn laster van de Wet die hij in vorige levens had begaan, werd uitgewist.

Volgens de Daishonin is dat de betekenis van de woorden “na het uitwissen van zijn zonden”. Welke voorspoed ontving Bodhisattva Nooit Kleinerend “na het uitwissen van zijn zonden”? (...) Je zou kunnen zeggen dat hij, door zijn strijd om tegenspoed te overwinnen en de Wet te beschermen, de onwetendheid of duisternis overwon die de fundamentele bron is van negatief karma, en dat hij zo de voorspoed verkreeg van het zuiveren van zijn zintuigen – waardoor zijn aangeboren levenskracht als entiteit van de Mystieke Wet tevoorschijn kwam. (...)

Iemand kan misschien wel de Lotus Soetra foutloos reciteren, maar het is veel moeilijker om ernaar te handelen. In het hoofdstuk ‘Parabels’ staat: “Als deze persoon (...) degenen ziet die deze soetra lezen, reciteren, overschrijven, aannemen en erin geloven, maar hen zou verachten, haten, benijden of een wrok tegen hen zou koesteren (...).” In het hoofdstuk ‘De leraar van de Wet’ staat: “Aangezien er zelfs op het moment dat de Aldus Gekomene in de wereld is zoveel haat en jaloezie tegen deze soetra bestaat, hoeveel erger zal het dan wel niet zijn na zijn overlijden?” In het hoofdstuk ‘Aansporing tot toewijding’ staat: “Vele onwetende mensen zullen ons met zwaarden stokken aanvallen (...). Keer op keer zullen we worden verbannen.” In het hoofdstuk ‘Vreedzame beoefeningen’ staat: “Ze [de Lotus Soetra] zal veel vijandschap in de wereld ondervinden en het zal moeilijk zijn om in haar te geloven.”

Hoewel deze citaten uit de soetra de voorspellingen van de Boeddha zijn, is er geen verwijzing naar het moment waarop deze vervolgingen zullen plaatsvinden. In het verleden lazen bodhisattva Nooit Kleinerend en de monnik Besef van Deugdzaamheid deze passages en handelden ernaar. Maar afgezien van de tweeduizend jaar van het Eerste en het Middelste Tijdperk van de Wet schijnt nu, in het Laatste Tijdperk, in heel Japan alleen Nichiren dit te doen. In mijn huidige situatie kan ik me heel goed indenken hoe bedroefd volgelingen, verwanten, leerlingen en leken gelovigen vroeger moeten zijn geweest, toen kwaadaardige koningen zoveel van hun wijze monniken vervolgden. Nichiren heeft nu de Lotus Soetra in haar geheel gelezen en ernaar geleefd.⁸ Zelfs één enkele zinsnede of dichtregel geeft iemand de zekerheid van verlichting; hoeveel meer zeker is mijn verlichting dan niet, want ik heb de hele soetra gelezen. Ik heb meer vertrouwen dan ooit tevoren. Al klink ik misschien aanmatigend, het is mijn vurigste wens om de veiligheid en vrede van het hele land te realiseren. Maar in een tijd waarin niemand naar mij luistert, ligt dit niet in mijn macht. Ik besluit deze brief nu om hem kort te houden. (GND-1, 35-36)

Actie is het directe pad naar het veranderen van ons karma

Deze passage laat zien dat de Daishonins beoefening van *shakubuku* precies is wat het betekent om de Lotus Soetra te lezen en in praktijk te brengen. In de boeddhistische beoefening is het belangrijk dat onze woorden en daden met elkaar in harmonie zijn. (...) Evenzo is in het Nichiren Boeddhisme actie van essentieel belang. In dit geschrift wijst hij erop dat het relatief eenvoudig is om de Lotus Soetra feilloos te reciteren (...) maar dat het heel moeilijk is om daadwerkelijk te handelen zoals de soetra onderwijst. De Daishonin citeert met name vier passages uit de Lotus Soetra die hij met zijn leven heeft gelezen en in praktijk bracht. Elke passage stelt dat degenen die de Lotus Soetra na het

⁸ Met de woorden dat hij de hele soetra heeft “gelezen”, bedoelt de Daishonin hier dat hij zijn leven eraan heeft gewijd en de voorspelling erin heeft uit laten komen.

overlijden van de Boeddha in het kwaadaardige Laatste Tijdperk van de Wet verspreiden, onvermijdelijk vijandigheid en moeilijkheden in de samenleving zullen ondervinden. Op basis van het feit dat hij precies met zulke obstakels werd geconfronteerd, verklaart de Daishonin dat alleen hij in het Laatste Tijdperk op een manier heeft beoefend die volledig overeenkomt met de voorspellingen in de soetra. (...)

In de hoop zijn volgelingen gerust te stellen, probeert de Daishonin zijn diepe spirit over te brengen door zijn concrete inspanningen te beschrijven om de Lotus Soetra te lezen en in praktijk te brengen. Hij roept hen als het ware op: “Volg me met vertrouwen!”

Het spreekt vanzelf dat in het huidige kwaadaardige Laatste Tijdperk alleen de Soka Gakkai - de organisatie die de opdracht van de Boeddha uitvoert - de spirit van de Daishonin heeft geërfd en vervolging heeft ondergaan voor het realiseren van kosenrufu, precies zoals beschreven in de Lotus Soetra en Gosho. De eerste twee presidenten van de Soka Gakkai, Tsunesaburo Makiguchi en Josei Toda, zijn de leermeesters van deze tijd, die zich bewust waren van deze nobele missie van de Soka Gakkai, en zich moedig inzetten voor de wereldwijde verspreiding van het Nichiren Boeddhisme. (...)

In dit geschrift beschrijft de Daishonin met onstuitbare kracht zijn onwankelbare vertrouwen en zijn immense strijd als de ware beoefenaar van de Lotus Soetra. Voor mij lijkt elk woord en elke zin te pulseren van zijn gepassioneerde instelling, waarmee hij ons toeroept: “Word net zo sterk als Nichiren! Overwin samen met Nichiren!” Als leden van de SGI wijden wij ons toe aan kosenrufu en zetten wij ons met hart en ziel in om anderen te helpen hun karma te veranderen, terwijl we zelf ook direct ons eigen karma uitdagen. De instelling van de Daishonin leeft voort in deze nobele daden, en juist deze daden maken dat wij leven als leeuwenkoningen, vervuld van onovertroffen geluk en vervulling.